

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3211/2022. (IV. 29.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény 3. § (2) bekezdése, 5. § (2) bekezdése, 7–10. §-ai, 12. § (1) bekezdés *b*) pontja, 12. § (2) bekezdés *b*) pontja, valamint 12. § (3) bekezdése, továbbá a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 224. § (5) bekezdése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján – személyesen eljárva – 2022. április 12-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény (a továbbiakban: Vjt.) 3. § (2) bekezdése, 5. § (2) bekezdése, 7–10. §-ai, 12. § (1) bekezdés *b*) pontja, 12. § (2) bekezdés *b*) pontja, valamint 12. § (3) bekezdése, valamint a Ve. 224. § (5) bekezdése ellen. Álláspontja szerint a Ve. támadott rendelkezése sérti az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (7) bekezdését, a Vjt. rendelkezései pedig ellentétesek az Alaptörvény B) cikkével, C) cikkével, I. cikk (1)–(2) bekezdéseivel, VIII. cikk (3) bekezdésével, XXIII. cikk (1) bekezdésével, valamint 2. cikk (1) bekezdésével.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapját képező ügy tényállása szerint az indítványozó 2022. április 3-án kifogást nyújtott be a Nemzeti Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: NVB), mivel álláspontja szerint a Vjt. támadott rendelkezései (az országos listaállítás szabályai) sértik az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdésében biztosított választójogát. Ugyanezen okból kifogásolta a Ve. 224. § (5) bekezdését is, amely kötelezővé teszi az ügyvédi képviselőt a bírósági felülvizsgálati eljárásban.
- [3] Az NVB a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította. A határozat indokolása szerint a támadott rendelkezések vizsgálatára csak az Alkotmánybíróság jogosult, így ezek vizsgálatára az NVB nem rendelkezik hatáskörrel.
- [4] 1.2. Az indítványozó ezt követően (jogi képviselő nélkül eljárva) felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amelyben kérte az NVB határozatának megváltoztatását. Az indítványozó szerint a választási eljárásban az NVB-nek kiterjed a hatásköre a jogszabályok felülvizsgálatára is, ezért az érdemi vizsgálat hiánya sérti a választás tisztaságának elvét.
- [5] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet (2022. április 11-ei keltezésű végzésében), érdemi vizsgálatra alkalmatlannak ítélte, mivel az indítványozó jogi képviselő nélkül járt el, márpedig a Ve. 224. § (5) bekezdése szerint a Kúria előtti eljárásban kötelező a jogi képviselő. A Kúria végzésében azt is kiemelte, hogy ezen a döntésen az sem változtat, hogy az indítványozó kérelme, többek között, kifejezetten a Ve. 224. § (5) bekezdésének a vizsgálatára is irányult.
- [6] 1.3. Az indítványozó ezt követően, 2022. április 12-én fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy álláspontja szerint jelen ügyben támadott Vjt. és Ve. rendelkezéseket korábban már megtámadta az Alkotmánybíróság előtt, de azt a testület – véleménye szerint jogellenesen – egyesbírói eljárásban visszautasította. Erre tekintettel nyújtott be kifogást az NVB-hez 2022. április 3-án. Véleménye szerint jelen alkotmányjogi panasz keretei között az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kellene a Vjt. és a Ve. kifogásolt rendelkezéseit. Úgy véli, hogy a Ve. támadott rendelkezése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében deklarált jogorvoslati jogot, valamint az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdését is, mivel ezen szabály által nem nyerhetett orvoslást az őt ért jogsérelem. A Vjt. kifogásolt rendelkezéseinek alaptörvényellenességét

abban látja, hogy az országos lista állításának szabályai korlátozzák a választójogát, és ezen keresztül az emberi méltóságát.

- [7] 2. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról.
- [8] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [9] A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [10] 2.1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapította, hogy az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel az alkotmányjogi panasszal támadott kúriai eljárásban (és azt megelőző NVB előtti eljárásban is) félként szerepelt, a felülvizsgálati kérelmet ő terjesztette elő. Az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette, további jogorvoslat pedig nincsen számára biztosítva.
- [11] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a panasz a törvényes határidőn belül, azaz a támadott végzés kézhezvételétől számított 3 napon belül érkezett [Ve. 233. § (1) bekezdés].
- [12] 2.2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában, az Alaptörvény több rendelkezésére hivatkozással, kifogásolta a Vjt. több rendelkezését is. Az Alkotmánybíróság e tekintetben megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti feltételnek, ugyanis a Kúria az alkotmányjogi panasz által támadott végzésében nem alkalmazta (ahogy a megelőző eljárásban az NVB sem) a Vjt. támadott rendelkezéseit. Márpedig az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint akkor lehet alkotmányjogi panasszal támadni egy bírósági döntést, ha annak meghozatala egy alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásán alapult. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság a Vjt. kifogásolt rendelkezéseit, egyetlen hivatkozott alaptörvényi rendelkezés tekintetében sem vizsgálhatta.
- [13] 2.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése kimondja, hogy az Alkotmánybírósághoz benyújtott indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig felsorolja a határozottság követelményeit az alkotmányjogi panasz esetén.
- [14] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a Ve. 224. § (5) bekezdését támadó része tekintetében [az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése, és erre tekintettel az Alaptörvény XXIII. cikk (1) bekezdése tekintetében] megfelel az Abtv. 26. § (1) bekezdésében valamint az 52. §-ában foglalt feltételeknek. Egy alkotmányjogi panasz azonban csak akkor bírálható el érdemben, ha az az Abtv. 29. §-a szerinti feltételnek is megfelel. E szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadhatja be, azonban az indítványozó alkotmányjogi panasz egyike a feltételnek sem felel meg, a következők miatt.
- [15] A Kúria előtti eljárásokban általános jelleggel előírásra került a kötelező jogi képviselő. Ennek oka, hogy a kúriai eljárásoknak, az eljárások döntő többségében (így a Ve. 222. §-a szerinti eljárás esetében is), az a célja, hogy egy hatósági (mint jelen ügyben is) vagy egy alacsonyabb fokú bírósági döntést törvényességi szempontból felülvizsgáljon. Ezen eljárásokban pedig kifejezetten elvárt, hogy a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő személy szakszerű kérelmet nyújtson be. A kötelező jogi képviselő előírásának alkotmányos oka tehát e tekintetben ezen elvárásra vezethető vissza (emellett elősegíti a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő jogainak a gyakorlását, kérelmének az eredményességét is). Ezt erősíti az is, hogy a felülvizsgálati eljárás egy rendkívüli jogorvoslati lehetőség, tehát a jogi képviselő előírása nem veti fel az általános jogorvoslati jog korlátozását. A Ve. 222. §-a szerinti bírósági felülvizsgálat esetében további szempontként jegyezhető meg, hogy a választási

eljárásban általános jelleggel érvényesülnek a rövid eljárási határidők, amelyek a választási időszak jellegéhez kötődnek. Ezen rövid eljárási határidőket pedig a Kúria csak akkor tudja teljesíteni, ha szakszerű kérelmeket kell elbírálnia, amely feltételezi azt is, hogy hiánytalan kérelmet terjesztenek elé – ennek pedig a kötelező jogi képviselés is garanciális eleme. A hiánypótlási eljárás ugyanis a Ve. szerinti eljárásokban – a határidő rövidségére tekintettel – kizárt.

- [16] A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy az alkotmányjogi panasz a Ve. 224. § (5) bekezdése tekintetében nem felel meg az Abtv. 29. §-a szerinti feltételnek.
- [17] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakra, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2022. április 19.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Márki Zoltán
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/941/2022.

